

FINLANDS FÖRFATTNINGSSAMLING

Utgiven i Helsingfors den 31 december 2019

1501/2019

Lag

om ändring av lagen om trafiksystem och landsvägar

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen om trafiksystem och landsvägar (503/2005) 14, 15, 15 d, 27, 27 a, 27 b, 30 och 31 §, den finska språkdräkten i 36 § samt 42, 69, 93, 100, 103–105 och 108 §, av dem 15 d, 27, 27 a, 27 b, 30, 31, 42, 100 och 103 § sådana de lyder i lag 980/2018 och den finska språkdräkten i 36 § samt 69, 93, 104, 105 och 108 § sådana de lyder i lag 572/2018, och

fogas till lagen nya 27 c och 32 b § som följer:

14 §

Ändrande av enskild väg till landsväg samt landsvägar på detaljplaneområden

En enskild väg ändras till landsväg när förutsättningarna enligt 13 § 3 mom. för anläggande av en ny landsväg så kräver. I 83 § 4 mom. i markanvändnings- och bygglagen föreskrivs för hurdana landsvägar ett trafikområde kan anvisas inom ett detaljplaneområde.

När en enskild väg eller en gata ändras till landsväg uppkommer för väghållaren rätt till området för den enskilda vägen eller till gatuområdet enligt 57 § 2 mom. eller 58 § 3 mom.

15 §

Fastigheter och enskilda vägar

Vad som i denna lag och med stöd av den föreskrivs om en fastighet tillämpas även på ett outbrutet område och på fastigheters samfälliga område.

Med enskild väg avses i denna lag enskilda vägar enligt lagen om enskilda vägar (560/2018) samt sådana med enskilda vägar jämförbara vägar och anslutningar som lagen om enskilda vägar inte tillämpas på.

15 d §

Förfarandet för beredningen av planerna

Kommunikationsministeriet ska bereda den riksomfattande trafiksystemplanen i samarbete med de ministerier, myndigheter och andra aktörer som är centrala med tanke på planen. Utlåtande om utkastet till planen ska begäras från de ministerier, myndigheter, landskapsförbund och andra aktörer för vars verksamhetsområde eller uppgifter planen har en väsentlig betydelse.

Transport- och kommunikationsverket och Trafikledsverket ska delta i utarbetandet av den riksomfattande trafiksystemplanen i enlighet med det som särskilt föreskrivs i lag. Transport- och kommunikationsverket deltar i trafiksystemplaneringen och planeringen av åtgärderna i egenskap av sakkunnig i fråga om transportservice, marknadens funktion,

utnyttjande av information och främjande av automation. Trafikledsverket deltar, i egen-
skap av sakkunnig i trafikledshållning och innehavare av trafikledsegendom, i trafiksys-
templaneringen och beredningen av åtgärder som gäller trafiknäten samt i det samarbete
som gäller markanvändningen.

Den som svarar för beredningen av planen ska ge även andra än de som avses i 1 och
2 mom. tillfälle att bekanta sig med de planutkast som nämns i de momenten och att fram-
föra sina åsikter om utkastet. Tillfälle till detta ska ges så att information om ärendet och
utkastet till plan publiceras i det allmänna datanätet. Minst 30 dagar ska reserveras för
framförande av åsikter. I det allmänna datanätet ska det också lämnas information om god-
kända planer med motiveringar samt om hur utlåtanden och åsikter har beaktats.

2 kap.

Planering av landsväg

27 §

Framläggande av planer och framställande av anmärkningar

När en utredningsplan och en vägplan utarbetas ska närings-, trafik- och miljöcentralen
ge kommunen, fastighetsägare och övriga sakägare samt personer vars boende, arbete el-
ler övriga förhållanden kan påverkas av planen möjlighet att delta i beredningen av planen,
att bedöma verkningarna av planen och att skriftligen eller muntligen framföra sin åsikt i
saken.

Innan planen godkänns ska närings-, trafik- och miljöcentralen ge de i 1 mom. avsedda
intressenterna tillfälle att göra en anmärkning med anledning av planen. Närings-, trafik
och miljöcentralerna ska i detta syfte göra utredningsplanen och vägplanen tillgängliga
genom offentlig kungörelse. Bestämmelser om offentlig kungörelse finns i förvaltningsla-
gen (434/2003). Kungörelsen och planen ska dock hållas tillgängliga oavbrutet i 30 dagar.

Information om kungörelsen ska utan dröjsmål publiceras i de kommuner vars område
planen gäller. Bestämmelser om kommunala tillkännagivanden finns i 108 § i kommunal-
lagen (410/2015). Närings-, trafik- och miljöcentralen ska dessutom lämna meddelande
om framläggandet av planen genom vanlig delgivning till ägarna och innehavarna av de
fastigheter från vilka det enligt planen ska inlösas område, de fastigheter på vars område
det bildas skydds- eller frisiktsområden, de fastigheter till vars område det grundas någon
annan rättighet och de fastigheter som gränsar till vägområdet. Bestämmelser om vanlig
delgivning finns i förvaltningslagen.

Anmärkningarna om planen ska ges in till närings-, trafik- och miljöcentralen före ut-
gången av den tid under vilken planen är framlagd. Närings-, trafik- och miljöcentralen
ska meddela sitt motiverade ställningstagande till de anmärkningar som har gjorts om pla-
nen. Närings-, trafik- och miljöcentralen ska underrätta kommunerna inom området om
sitt ställningstagande samt dem som gjort anmärkningar och som skriftligen har bett om
att bli underrättade och samtidigt uppgett sin adress. Närings-, trafik- och miljöcentralens
motiverade ställningstagande ska uppges i Transport- och kommunikationsverkets beslut
om godkännandet av planen.

27 a §

Utlåtanden och kommunens bemötande av anmärkningar

Närings-, trafik- och miljöcentralen ska begära utlåtande om planen av de landskaps-
förbund och kommuner vars område planen gäller eller på vars område verkningar av pla-
nen i övrigt visar sig. Närings-, trafik- och miljöcentralen ska begära utlåtande även av an-
dra myndigheter, om detta behövs för beslutsprövningen.

Närings-, trafik- och miljöcentralen ska ge de kommuner vars område planen gäller tillfälle att yttra sig om de anmärkningar som framställts om planen.

Närings-, trafik- och miljöcentralen ska lägga fram sitt motiverade ställningstagande till de utlåtanden som lämnats om planen.

27 b §

Förhandsöverläggning

Medan en utredningsplan och en vägplan utarbetas och innan planen lämnas för godkännande ska Transport- och kommunikationsverket anordna en förhandsöverläggning på begäran av närings-, trafik- och miljöcentralen eller en annan myndighet. Verket kan också anordna förhandsöverläggning på eget initiativ. Förhandsöverläggningen ska anordnas inom rimlig tid från det att begäran framställdes. Förhandsöverläggningen syftar till att främja hanteringen av de utrednings- och utvärderingsförfaranden som krävs för planen, informationsutbytet mellan närings-, trafik- och miljöcentralen och de övriga myndigheterna samt att förbättra utredningarnas och handlingarnas kvalitet och tillgänglighet och skapa smidigare förfaranden.

27 c §

Framställning om godkännande av en utredningsplan och en vägplan

Närings-, trafik- och miljöcentralen gör en framställning till Transport- och kommunikationsverket om godkännande av en utredningsplan eller en vägplan.

Framställningen om godkännande av en utredningsplan ska innehålla de uppgifter, utredningar och handlingar enligt 15 g, 15 h, 16, 17, 19, 27, 27 a, 29 och 43 b § som behövs för den prövning som gäller godkännandet av planen.

Framställningen om godkännande av en vägplan ska innehålla de uppgifter och utredningar enligt 15 g, 15 h, 16, 17, 22, 23, 24, 27, 27 a, 28, 29, 43 b, 44 och 45 § som behövs för den prövning som gäller godkännandet av planen.

Framställningen om godkännandet och det material om planen som utgör grunden för framställningen ska lämnas till Transport- och kommunikationsverket skriftligen samt om möjligt elektroniskt. Verket ska begära ett utlåtande om planen av Trafikledsverket, om det inte är uppenbart onödigt.

Bestämmelser om det närmare innehållet i framställningen om godkännande av utredningsplanen och vägplanen och om inlämnandet av dessa får utfärdas genom förordning av statsrådet.

30 §

Ändring av och mindre avvikelser från planerna

Om en vägplan som varit offentligt framlagd behöver ändras och ändringens verkningar bedöms vara ringa, kan ett enklare förfarande iakttas än vad som föreskrivs i 27 och 27 a §.

Om en godkänd utredningsplan eller vägplan behöver ändras, ska det göras i enlighet med vad som i denna lag och med stöd av den föreskrivs om nya utredningsplaner och vägplaner.

Från en godkänd vägplan får avvikelse göras utan att planen behöver ändras, om avvikelsen har ringa verkningar och närings-, trafik- och miljöcentralen eller Trafikledsverket prövar att avvikelsen i samband med genomförandet av planen är behövlig och ändamålsenlig.

31 §

Planernas giltighetstid

En vägplan ska börja utarbetas inom åtta år från utgången av det år under vilket godkännandet av utredningsplanen för projektet har vunnit laga kraft. I annat fall förfaller beslutet om godkännande av utredningsplanen. Transport- och kommunikationsverket kan på ansökan förlänga utredningsplanens giltighetstid med högst fyra år, om förutsättningarna i 17 och 19 § alltså uppfylls. En vägplan anses ha börjat utarbetas när detta kungjorts så som föreskrivs i 16 § 2 mom.

Beslutet om godkännande av en utredningsplan förfaller även till den del en vägplan som har utarbetats enligt planen har godkänts och beslutet om godkännande har vunnit laga kraft.

Beslutet om godkännande av en vägplan förfaller, om arbetet på vägen inte till någon del har påbörjats inom fyra år från utgången av det år under vilket vägplanen har vunnit laga kraft. Transport- och kommunikationsverket kan på ansökan förlänga tidsfristen med högst fyra år och av särskilda skäl med ytterligare en period på högst fyra år. Tidsfristen kan förlängas bara om vägplanen alltså uppfyller förutsättningarna i 17 och 22 §. Arbetet på vägen anses ha påbörjats när det område som behövs för vägändamålen har tagits i väghållarens besittning i enlighet med 56 §.

32 b §

Bemyndigande att utfärda förordning

Närmare bestämmelser om förfarandena enligt 27 och 27 a § samt 30 § 1 mom. får utfärdas genom förordning av statsrådet.

42 §

Arbete på vägområde samt placering av konstruktioner, anläggningar och anordningar på vägområde

För arbete på vägområde samt för placering av konstruktioner, anläggningar och anordningar på vägområde krävs det tillstånd av närings-, trafik- och miljöcentralen. Tillstånd får beviljas om åtgärden inte orsakar fara för trafiken eller medför olägenhet för väghållningen. Tillstånd för placering av konstruktioner, anläggningar eller anordningar som är nödvändiga med tanke på ett fungerande samhälle ska dock beviljas om placeringen inte orsakar fara för trafiken och inte medför mer än ringa olägenhet för väghållningen.

Den som beviljats tillstånd är skyldig att utföra de åtgärder som avses i 1 mom. och att underhålla konstruktioner, anläggningar och anordningar enligt tillståndsvillkoren. Tillståndsinnehavaren är skyldig att på egen bekostnad göra de ändringar som närings-, trafik- och miljöcentralen kräver eller att flytta eller avlägsna en konstruktion, anläggning eller anordning, om nyttjandet av den orsakar sådan fara eller olägenhet som avses i 1 mom.

Om tillstånd inte krävs på grund av bestämmelser i någon annan lag, ska det göras en anmälan om åtgärden till närings-, trafik- och miljöcentralen i god tid innan åtgärden vidtas.

Om inte något annat följer av 1 eller 3 mom., 8 § 1 mom. eller 42 a § 1 mom., krävs det tillstånd av närings-, trafik- och miljöcentralen för att ett vägområde och sådana konstruktioner, anläggningar och anordningar som finns på vägområdet ska få användas för andra ändamål än landsvägsändamål.

Tillstånd behövs dock inte för

1) en förbindelseväg och regional väg som inte är markerad med ett vägmärke som anger förkörsrätt, om området utanför dikets yttre slänt på en landsvägs vägområde ska användas kortvarigt då det är fråga om att trävaror förvaras kortvarigt i högst sex månader i

samband med avverkning och med beaktande av bestämmelserna i vägtrafiklagen och inte heller för lastning på vägområdet av den trävara som har förvarats på ovannämnda sätt,

2) placering av en i 52 a § avsedd tillfällig annons på vägområde,

3) placering på vägområde med stöd av 45 § 3 mom. i postlagen (415/2011) av sådana anordningar eller mindre konstruktioner som behövs för insamling och utdelning av post, eller

4) placering av trafikanordningar på landsvägens vägområde när det gäller ordnande av sådan trafikstyrning och trafikledning som omfattas av väghållarens ansvar.

Transport- och kommunikationsverket får meddela närmare föreskrifter om vilka uppgifter som ska ingå i tillståndsansökan och anmälan, om hur uppgiften om placeringen ska meddelas och om de tekniska egenskaperna hos och placeringen av konstruktioner, anläggningar och anordningar samt om arrangemangen under den tid arbetet pågår. När det gäller el- och telekablar får verkets föreskrifter gälla endast kablarnas yttre skyddskonstruktioner och placering samt arrangemangen under den tid arbetet pågår.

69 §

Reglering av enskilda vägar

Vid en landsvägsförrättning ska sådana regleringar av enskilda vägar och vägrätter företas som behövs med hänsyn till byggandet av en landsväg eller på grund av bestämmelser eller förbud enligt 24 § 1 och 2 mom. Vid förrättningen behandlas och avgörs också övriga ärenden som ska behandlas vid en vägförrättning enligt lagen om enskilda vägar.

Vägförbindelser till enskilda vägar samt vägrätter kan regleras vid en sådan lokal förrättning som avses i 76 § i lagen om enskilda vägar och som kan verkställas på begäran av närings-, trafik- och miljöcentralen utan särskild ansökan. Frågan om den ersättning som avses i 72 § i denna lag avgörs då vid denna förrättning, på vilken dessutom tillämpas vad som föreskrivs i 82 § i inlösningslagen.

93 §

Ett tidigare vägområde som enskild väg

Även om ett vägområde som har hört till en tidigare landsväg har övergått till den närmast intill liggande fastighetens ägare eller övergått i kommunens ägo får också andra som behöver området som enskild väg kostnadsfritt använda det som sin väg, tills de frågor som berör vägrätten har behandlats så som föreskrivs i 69 § eller vid en landsvägsförrättning enligt 75 § 1 mom.

Frågor som gäller användningen av de områden som avses i 92 § 2 och 3 mom. som enskild väg behandlas och avgörs enligt lagen om enskilda vägar.

Närings-, trafik- och miljöcentralen svarar för underhållet av en sådan tidigare landsväg som avses i 1 mom. fram till den 1 oktober kalenderåret efter indragningen av landsvägen.

Innan närings-, trafik- och miljöcentralens underhållsskyldighet upphör ska det vid en landsvägsförrättning beslutas om hur väghållningsskyldigheten beträffande den tidigare landsvägen ska fördelas mellan vägdelägarna. Vid behov kan det fattas ett temporärt beslut om fördelningen av väghållningsskyldigheten. Ett sådant temporärt beslut upphör att gälla när landsvägsförrättningen vunnit laga kraft, om inte annat bestämts om beslutets giltighet när beslutet fattades.

100 §

Förberedelser för störningar och undantagsförhållanden

Väghållaren och närings-, trafik- och miljöcentralerna ska samarbeta vid förberedelser för störningar under normala förhållanden och för sådana undantagsförhållanden som av-

ses i beredskapslagen (1552/2011) samt sörja för att verksamheten fortsätter så störningsfritt som möjligt även vid undantagsförhållanden och vid störningar under normala förhållanden. De ska på det sätt som deras verksamhet kräver delta i beredskapsplaneringen och på förhand förbereda verksamhet som ska bedrivas vid störningar under normala förhållanden och vid undantagsförhållanden.

Väghållaren ska i samarbete med närings-, trafik- och miljöcentralerna utarbeta en beredskapsplan, i vilken hänsyn ska tas till landsvägarnas betydelse för trafiken, väglaget och de förutsägbara förändringarna i dem samt övriga omständigheter som påverkar väghållningen vid undantagsförhållanden och vid störningar under normala förhållanden.

Närmare bestämmelser om den beredskap för störningar under normala förhållanden och för undantagsförhållanden som avses i 1 mom. får utfärdas genom förordning av statsrådet. Dessutom får Transport- och kommunikationsverket meddela tekniska föreskrifter om det närmare innehållet i och uppgörandet av den beredskapsplan som avses i 2 mom.

103 §

Delgivning och delfående av beslut

Transport- och kommunikationsverket sänder besluten om godkännande av utredningsplaner och vägplaner samt om förlängning av deras giltighetstid till närings-, trafik- och miljöcentralen och till väghållaren. Närings-, trafik- och miljöcentralen ska delge beslutet offentligt genom offentlig kungörelse. Bestämmelser om offentlig kungörelse finns i förvaltningslagen. Kungörelsen samt beslutet och de handlingar som ligger till grund för det ska hållas tillgängliga minst den tid som föreskrivs för sökande av ändring. Information om kungörelsen ska utan dröjsmål publiceras i de kommuner vars område planen gäller. Bestämmelser om kommunala tillkännagivanden finns i 108 § i kommunallagen.

Ett sådant beslut om godkännande av en vägplan som är av ringa betydelse kan delges genom bevislig delgivning. Bestämmelser om bevislig delgivning finns i förvaltningslagen. Bestämmelser om elektronisk delgivning av beslut finns i lagen om elektronisk kommunikation i myndigheternas verksamhet (13/2003).

104 §

Meddelande om beslut till dem som gjort en anmärkning och till myndigheterna

Närings-, trafik- och miljöcentralen ska samtidigt när ett beslut om godkännande av en utredningsplan och en vägplan delges offentligt i enlighet med 103 §, genom vanlig delgivning meddela om beslutet till dem som gjort en anmärkning om planen och vars adresser är kända. Bestämmelser om vanlig delgivning finns i förvaltningslagen.

Närings-, trafik- och miljöcentralen ska meddela kommunen och landskapsförbundet samt vid behov även andra myndigheter om beslut om godkännande av och om förlängning av giltighetstiden för en utredningsplan och en vägplan. Information om var och hur länge planen hålls tillgänglig ska bifogas meddelandet.

105 §

Ändringssökande

Omprövning får begäras i fråga om ett beslut som gäller behörighetsintyg enligt 43 f §. Bestämmelser om begäran om omprövning finns i förvaltningslagen.

Bestämmelser om sökande av ändring i förvaltningsdomstol finns i lagen om rättegång i förvaltningsärenden (808/2019).

Besvär över närings-, trafik- och miljöcentralens beslut i fall som avses i 37 §, 38 § 2 mom., 42 § 1 mom., 42 a och 47 §, 48 § 2 mom. och 52 § ska anföras hos den förvalt-

ningsdomstol inom vars domkrets anslutningen, övergångsstället, vägområdet, fastigheten eller reklamaffischen eller annonsen i fråga finns.

Kommunen, närings-, trafik- och miljöcentralen och landskapsförbundet har rätt att anföra besvär över ett sådant beslut om godkännande av en utredningsplan eller vägplan vars verkningar sträcker sig till kommunens eller landskapets område eller myndighetens verksamhetsområde.

En lokal eller regional registrerad sammanslutning eller stiftelse har rätt att i ärenden som hör till dess verksamhetsfält anföra besvär över ett sådant beslut om godkännande av en utredningsplan eller vägplan vars verkningar sträcker sig till sammanslutningens eller stiftelsens geografiska verksamhetsområde.

Besvär som gäller ett sådant beslut om godkännande av en utredningsplan eller en vägplan som ska anses vara av samhällelig vikt ska behandlas skyndsamt.

Bestämmelser om sökande av ändring i beslut som fattats vid landsvägsförrättningar finns i 87 §.

108 §

Kungörelse

Om en kungörelse, ett förordnande, ett förbud eller något annat ärende med stöd av denna lag ska delges offentligt och det inte finns särskilda bestämmelser om på vilket sätt delgivningen ska ske, ska den behöriga myndigheten informera om ärendet genom offentligt kungörelse under minst 30 dagar. Bestämmelser om offentlig kungörelse finns i förvaltningslagen.

Denna lag träder i kraft den 1 februari 2020.

Helsingfors den 30 december 2019

Republikens President

Sauli Niinistö

Kommunikationsminister Timo Harakka